

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.III.10.080/2012/7.szám

A Kúria a jogtanácsos által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Pécsi Munkaügyi Bíróság 5.M.890/2011/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős határozat ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Pécsi Munkaügyi Bíróság 5.M.890/2011/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg külön felhívásra a magyar állam javára 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A Munkaügyi Felügyelőség a Sz.-itca 7. szám alatti telephelyen működő felperesi áruházban megtartott helyszíni ellenőrzés és a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként határozatában a felperest 600.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta és kötelezte, hogy fizesse meg a jogszabályban meghatározott garantált bérminimumot a legalább középfokú iskolai végzettséget, illetőleg szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók részére. A megállapított tényállás szerint a felperes munkáltató 2010. december hónapban 1 fő eladó, 15 fő bolti pénztáros, 1 fő

kereskedelmi ügyintéző, 1 fő minőségi műszaki biztonsági ellenőr, 2011. január hónapban 1 fő eladó, 11 bolti pénztáros, 1 fő kereskedelmi ügyintéző, 1 fő minőségi műszaki biztonsági ellenőr munkakörben foglalkoztatott munkavállaló részére nem fizette meg a jogszabályban megállapított garantált bérminimumot és ezzel megszegte az Mt. 144. § (1) bekezdésében, valamint a 295/2009.(XII.21.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében és a 337/2010.(XII.27.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltakat. A bírság összegének megállapításánál az alperes figyelembe vette, hogy a felperes 19 fő munkavállalót érintően 2010. december és 2011. január hónapokban egy jogszabályhelyet sértett meg, amelynek következtében a munkavállalókat egyhavi személyi alapbérük összegét el nem érő anyagi hátrány érte.

Az alperes másodfokú hatósága nem fogadta el a felperesnek azt a fellebbezési érvelését, miszerint nincs olyan jogszabály, amely az ellenőrzésbe bevont munkavállalók által betöltött munkakörök betöltéséhez középfokú szakképzettséget követelne meg.

A másodfokú hatóság indokolásában utalt a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § g) pontjára és 3. § (2) bekezdésére, valamint az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 133/2010.(IV.22.) Korm. rendeletre, a 25/2010.(V.14.) NFGM rendeletre és a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszeréről kiadott 7/2010.(IV.23.) KSH közleményre. Ezen irányadó jogszabályok összevetése alapján megállapította, hogy a felsorolt munkakörök legalább középfokú iskolai végzettséggel, illetőleg középfokú szakképzettséggel láthatók el.

A felperes pontosított keresetében a másodfokú közigazgatási határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő megváltoztatását és a kiszabott bírság leszállítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes a felsorolt jogszabályokat a bolti pénztárosokra vonatkozóan tévesen értelmezte, mivel azokból megítélése szerint nem következik, hogy a bolti pénztárosi munkakör csak középfokú szakképzettséggel tölthető be, és ilyet a munkáltató sem követelt meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság az 5.M.890/2011/5. számú ítéletében a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a munkavállalók által betöltött egyes munkaköröket a FEOR, illetőleg az OKJ számmal azonosíthatóan a 133/2010.(IV.22.) Korm. rendelet határozza meg, amely szerint a tizenöt jegyű szakképesítés azonosító számból az első és a második számjegy jelöli a szakképesítés szintjét, ez

pedig egyértelműen a 31, 33, 52, 54 számmal kezdődő munkaköröket középszintű szakképesítéshez, illetve emelt szintű szakképesítéshez köti. Ez összhangban áll az egyes ipari és kereskedelmi tevékenységek gyakorlásához szükséges képezésekről szóló 21/2010.(V.14.) NFGM rendelet (NFGMr.) szabályaival. Az NFGMr. a 2011. december 31. napjáig terjedő időben előírja a rendeletben foglalt szakképesítés megszerzését és mellékletének 3.1. pontja értelmében élelmiszer értékesítés terén a kereskedő élelmiszer és vegyi áru eladó, élelmiszer és vegyi áru kereskedő szakképezések azok, amelyekkel egy adott munkakör, így a bolti pénztárosi munkakör is betölthető. A legalább középfokú iskolai végzettséget, illetőleg középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló garantált bérminimuma 2010. decemberében 89.500 forint, 2011. január 1-jétől pedig 94.000 forint volt, a felperes pedig a bolti pénztárosoknak kevesebb bért fizetett.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát, valamint az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte. Jogszabálysértésként az Mt. 142. §-ának, a 144. § (1) és (5) bekezdésének, valamint a 337/2010.(XII.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (2) bekezdésének megsértését jelölte meg. Érvelése szerint azt, hogy valamely munkakör betöltése igényel-e középfokú szakképzettséget, annak alapján lehet eldönteni, hogy erről jogszabály rendelkezik-e vagy sem. A kereskedelemről szóló törvény 12. § (2) bekezdés a) pontja alapján a perbeli időszakban ezt az NFGMr. határozta meg, azonban az nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a bolti pénztárosok számára kötelezővé tenné a középfokú szakképzettséget. A munkaügyi bíróság tévedett, amikor az OKJ alapján állapította meg a bolti pénztárosok számára a garantált bérminimum fizetési kötelezettséget, mivel az OKJ csak az akkreditáltan megszerezhető szakképezéseket, valamint a három éves képzési idejű szakképezéseket sorolja fel. A 7/2010.(IV.23.) KSH közlemény elsősorban statisztikai célra használandó, és a perbeli időszakban az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartozott, amelyre alanyi jogot alapítani nem lehet. Mivel nincs olyan jogszabály, amely a bolti pénztárosi munkakör betöltéséhez középfokú szakképzettséget ír elő, és azt a munkakör betöltéséhez a felperes sem igényelte, a munkaügyi bíróság téves jogértelmezéssel jutott ezzel ellentétes következtetésre.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy - a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (2) bekezdésének a) pontjában adott felhatalmazás alapján - tartalmazza az egyes tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítési feltételeket. Az NFGMr. 1. § (1) bekezdése szerint a rendelet mellékletében meghatározott tevékenységet - a (2)-(6) bekezdésben meghatározott eltéréssel - csak az ott megjelölt képesítéssel, illetve a "" jelöléssel ellátott tevékenységek esetén a rendeletben meghatározott, akkreditált felnőttképzést folytató intézmény által szervezett, akkreditált képzési program sikeres elvégzéséről szóló igazolás (a továbbiakban: szaktanfolyami képzettség) birtokában végezhető. Az NFGMr. 3. számú melléklete pedig a kiskereskedelem (vendéglátás) körébe tartozó tevékenységek felsorolásánál bolti pénztárosi tevékenységet nem sorolt fel. Ennek ellenkezőjét az alperes sem állította, határozatát az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 133/2010.(IV.22.) Korm. rendeletre (OKJ) és a foglalkozások egységes osztályozási rendszeréről szóló 7/2010.(IV.23.) KSH közleményre (FEOR) alapította. A Kúria osztja a felperes felülvizsgálati érvelését, miszerint a KSH elnökének közleménye a perrel érintett időszak egy részében hatályban volt, a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény és a 2001. január 1-jétől hatályos, a jogalkotásról szóló törvény 2010. évi CXXX. törvény szerint sem minősül jogszabálynak, ezért a munkaügyi bíróság tévedett, amikor annak az OKJ-val való összevetéséből azt a jogkövetkeztetést vonta le, hogy a bolti eladói munkakör betöltését jogszabály legalább középszintű iskolai végzettséghez, illetve szakképesítéshez köti. Ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében kimondta (Mfv.II.10.311/2010/3.), hogy munkakör betöltéséhez szükséges szakképesítési követelményt jogszabályon kívül munkaviszonyra vonatkozó egyéb szabály (kollektív szerződés), illetve munkáltatói rendelkezés is előírhat. A felperes a perben azt állította, hogy a bolti pénztárosi munkakör betöltéséhez középfokú iskolai végzettséget vagy szakképzettséget nem kívánt meg. Ezzel szemben a közigazgatási eljárásban beszerzett kimutatás szerint a munkavállalók túlnyomó többsége középfokú végzettséggel vagy szakképzettséggel rendelkezett (élelmiszer és vegyi áru kereskedő, vendéglátó üzletvezető, kereskedő boltvezető, gimnáziumi érettségi stb.). A Kúria hasonló tárgyú ügyben kimondta, hogy a garantált bérminimum alkalmazása szempontjából szakképzettséget igénylő munkakörnek minősül, ha az adott munkakör tekintetében a munkáltató általánosan szakképesítési követelményt alkalmaz (Mfv.II.10.923/2010/5.). Következésképpen a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló perbeli időben hatályos 295/2009.(XII.21.) Korm. rendelet és a 337/2010.(XII.27.) Korm. rendelet szerinti garantált bérminimum fizetési kötelezettsége a középiskolai végzettséggel, illetve a középfokú szakképesítéssel rendelkező pénztárosi munkakört betöltő munkavállaló tekintetében fennáll, ezért a Kúria a munkaügyi

bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Kúria a felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A Kúria a felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50 § (1) bekezdése alapján határozta meg, annak viseléséről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2012. október 25.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő